

Asia: VN/11443/2021

Lausuntopyyntö kolmesta valtioneuvoston asetuksesta, jotka koskevat eräiden tuotteiden ja palvelujen saavutettavuus- ja esteettömyysvaatimuksia

Lausunnonantajan lausunto

Valtioneuvoston asetus eräiden tuotteiden esteettömyysvaatimuksista

-

Valtioneuvoston asetus saavutettavuusvaatimuksista eräille digitaalisille palveluille

-

Valtioneuvoston asetus esteettömyysvaatimuksista sähköisen viestinnän palveluille ja audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoaville palveluille

Yleisradio Oy

16.5.2022

Asia: VN/11443/2021

Yleisradio Oy:n lausunto audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoavia palveluja koskevasta asetuksesta

Selvyyden vuoksi olisi toivottavaa, että asetuksessa todettaisiin Hallituksen esityksen HE 41/22 vp sivulla 159 todetun mukaisesti, että "Audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoavat palvelut tulee erottaa audiovisuaalisista sisällöistä.". Tällä maininnalla myös asetuksessa korostettaisiin sitä, että asetuksessa tarkoitettu sääntely koskee vain pääsyn tarjoamiseen käytettyjä palveluita.

Sisältöjen esteettömyyttä puolestaan säännellään sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 211 §:ssä. Näiden sääntelyn eri kohteiden tulisi olla selvästi erotettavissa.

Yleisradio ehdottaa, että asetusta koskevaan muistioon lisättäisiin hallituksen esityksen sivulla 161 todetun mukainen selventävä maininta audiovisuaalisen sisältöpalvelun tarjoajan tiedonantovastuusta. Hallituksen esityksen sivulla 161 on todettu, että "Velvollisuus antaa tietoja palveluun liittyvistä tuotteista soveltuu tilanteeseen, jossa palveluntarjoaja tarjoaa itse myös tuotteen, jolla palvelua käytetään. Vaatimusta sovelletaan siten palveluntarjoajaan, jolla on tosiasiallisesti tieto palveluun käytettävän tuotteen ominaisuuksista." Vastaavan rajauksen sisällyttäminen asetuksen perustelumuistioon selventäisi myös asetuksen 2 §:n mukaista audiovisuaalisen sisältöpalvelun tarjoajan vastuuta.

Asetuksen 3 §:n mukaista toiminnallisen suorituskyvyn sääntelyä on ongelmallista arvioida, koska sen vaikutuksista käytännön toimintaan ja verkkopalveluiden toteutukseen ei ole tarkkaa tietoa. Konkreettisten vaikutusten arviointia vaikeuttaa se, että tämä sääntelyn osuus on muistion mukaan komissiossa vielä edelleen täsmennettävänä. Palveluiden kehittämisen kannalta on ongelmallista, ettei sääntelyn sisällöstä ole vielä tarkkaa tietoa. Erityisen hankalaa noudatettavien standardien puuttuminen on tukipalveluita (asiakaspalvelu, tekninen neuvonta) ohjaavan standardin kohdalla (listan standardi 2), koska standardi on aivan uusi. Sen sisältöä ei pystytä ennakoimaan. Kun lopullista tietoa velvoittavista standardeista ei ole saatavilla, nyt kehitettäviä palveluita joudutaan mahdollisesti muuttamaan uudestaan jälkikäteen lyhyellä aikavälillä kesken palvelun suunnitellun elinkaaren. Tämä johtaisi ylimääräiseen työhön ja varojen epätarkoituksenmukaiseen käyttöön. Edellä mainitun vuoksi olisi tärkeää varata riittävän pitkä siirtymäaika veloitteiden toteuttamiselle.

Asetusta koskevan muistion säännöskohtaisissa perusteluissa asetuksen 1 §:n kohdalla sivulla 18 olevassa säännösviittauksessa näyttäisi olevan virhe. Tekstissä on todettu, että "Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 194 a §:n mukaisia palveluja ovat kuluttajille, siten kuin se on määritelty digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetun lain (306/2019) 2 § 1 momentin 10 kohdassa, tarjottavat audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoavat palvelut ja viestintäpalvelut." Sähköisen viestinnän palvelujen määritelmä sisältyy ehdotetun muutetun digipalvelulain 2 §:n 1 momentin kohtaan 14.

Erityisryhmien palvelut ovat olennainen osa Yleisradion julkisen palvelun tehtävää. Palvelujen sääntelyssä tulisi kuitenkin välttää liian yksityiskohtaista sääntelyä, joka jäykistäisi mahdollisuuksia kehittää palveluja tarjolla olevien uusien teknologisten keinojen ja palveluiden käyttäjien muuttuvien tarpeiden edellyttämällä tavalla. Sääntelyssä tulisi myös selvästi erottaa audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoavien palveluiden sääntely ja audiovisuaalisten sisältöjen sääntely. Sääntelyssä tulisi välttää sitä, että sisällön ja pääsyn sääntely olisi päällekkäistä ja aiheuttaisi tällä tavoin tulkintaongelmia. Olisi syytä välttää esimerkiksi päällekkäistä palveluiden laadun sääntelyä sekä yksityiskohtaista palvelun toiminnallisuuksien sääntelyä. Tällaista toiminnallisuuksien sääntelyä olisi esimerkiksi esteettömyyspalveluiden hallintasäätimien sijoittelun yksityiskohtainen määrittäminen. Kummatkin asiat voivat liittyä kiinteästi palvelujen sisältöön. Kansallisessa

sääntelyssä olisi edellä mainitun vuoksi tärkeää käyttää kansallista liikkumavaraa tilanteissa, joissa EU-sääntely mahdollistaa sen.

Yleisradio Oy

Minna Pöntys

saavutettavuusvastaava

Okkonen Kirsi-Marja
Yleisradio Oy